

TELEGRAFUL ROMÂN.

ăpare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octobrie-Novembrie-Decembrie al an. 1893, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pe lângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșește cu ultima Sept. 1893, să-și înnoiască abonamentul, pentru-că altfel expeditura va fi silită a sista expedarea foiei.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

Sibiu, 20 Septembrie 1893.

Dela politici în genere, dar cu deosebire dela bărbați, cari sunt puși în fruntea unui stat și au datorința a-i conduce destinele, bună-ora cum sunt ministrii, se recer multe și felurite cunoscințe temeinice, căci numai așa aceștia pot să corăspundă greii și importante lor misiuni spre multă-mirea generală a tuturor cetățenilor și elementelor statului, ce-l guvernează. Astfel se recer dela ei între altele cunoscințe profunde de drept, cunoscința istoriei, a acestui mare dascăl al omenimii, în special a istoriei statului în fruntea căruia stau, a diferitelor referințe din țară ș. a.

În timpul nostru însă, când este proclamat sublimul principiu despre drepturile omului, ca cetățen, când este recunoscut principiu de egalitate și libertate, atât a singuraticilor cetățeni cât și a diferitelor popore, ce compun un stat, când poporele prin cunoscința de carte sunt părtașe

pe di ce merge tot de mai multă lumină și conscii de drepturile, ce le compet, când ele nu se mai pot guvernă, ca în vécurile evului mediu, cu sabia, cu forța brută, ci în consonanță cu firea, înclinările și însușirile lor caracteristice, cari la olaltă compun caracterul național al unui popor, în timpul acesta, dăcem, dela politici, dela bărbații de stat se mai recere, ca un ce indispensabil, cunoscințe etnografice temeinice și esacte generale și în special cunoscințe etnografice despre poporele statului respectiv. Acesta cu deosebire e de lipsă în un stat compus din mai multe popore, cum este și statul nostru, unde fie-care popor are caracter național deosebit și fie-care dorește a trăi și a se desvolta în consonanță cu firea și aptitudinile sale.

Îndată ce, fie din lipsa de cunoscințe etnografice, fie cu intențiunea, ceea ce e și mai rău, un bărbat de stat se abate față de un popor dela linia marcată de a-l lăsa să trăiescă și să se desvólte conform caracterului său și vrea prin mijloce măiestrite a-l forța să se lapede de ceea-ce e a lui, și în desvoltarea sa să ia o direcțiune, care nu se potrivește cu firea lui, îndată ce se încercă acesta, echilibrul bunei înțelegeri se conturbă, poporul sau poporele devin nemulțumite, și încercările de feliul acesta sunt apoi un isvor nesecat de neînțelegeri neplăcute și regretabile pentru toți cetățenii statului.

La noi șovinismul magiar n'a ținut cont de toate aceste. Șovinismul atât înainte de 1848 cât și în era constituțională a propagat credința cu o însuflețire, vrednică de o cauză mai bună pentru prosperarea patriei noastre, că în timp scurt, în câte-va decenii, poporele Ungariei se vor magiarisa, își vor uita limba, datinele, obiceiurile, etc. vor adopta pe cele ale poporului magiar și se vor contopi cu acesta. Șovinismul a inventat și propagat credința acesta, fără a cunoaște firea și caracterul poporelor din Ungaria și în special pe cel al popore-

lor ardeleni și mulți dintre magiari, seduși de progresele aparente, ce a făcut magiarismul între fii unui popor, cari și-au perdut limba națională și numai religiunea îi ține în o comunitate, împrejurare, care îi face un felu de cosmopoliti, după principiul: ubi bene, ibi patria, între ovrei, au creștut, că și celelalte popore se vor magiarisa ușor și curând.

Socotela însă a fost greșită, s'a făcut cum se dăce, fără birtaș, s'a făcut fără de a cunoaște firea poporelor din patria noastră. Acum încep a vedea șovinismul — și de bôla acesta sunt cuprinși foarte mulți din politici magiari — că magiarisarea poporelor nu merge, sunt însă din cauza acestă nervoși și infurati, căci curentul s'a produs și a fost și este nutrit de o speranță, deși nerealisabilă, dar în măsură mare ademenitoare.

Dacă politici magiari de la început nu s'ar fi lăsat ușor seduși de acestă speranță, ci ar fi studiat caracterul poporelor din Ungaria, ar fi ajuns dintru început la convingere, că magiarisarea nu va merge, n'ar fi forțat o n'ar și forța o ași și trebile n'ar fi ajuns acolo în cestiunea naționalităților, unde sunt acum.

Sunt unele popore, chiar și afară de ovrei, ai căror fii, după împrejurări mai ușor trec în sinul altui popor. Nu sunt așa înse poporele din Ungaria și cu deosebire nu sunt așa poporele ardeleni. Ele țin, precum am amintit în nrul din urmă al foiei noastre foarte mult la naționalitatea lor și la avutul lor național, sunt am pute dăce, înderătnice în privința acesta. Ne mirăm că factorii politici magiari nu o știu acesta; nu o știu însă pentru că nu ne au studiat, nu s'au ocupat cu noi. Acestă o recunosc și ei. Bunăora când a întrat în ministeriu contele Bethlen András, foile magiare cu accentuat, că o cauză, că contele a fost denumit de ministru este, că aunosce, cum o fi cunoscând, referințele și poporele ardeleni. Va să dăcă alți bărbați politici magiari nici așa biată nu ne cunosc, ca contele Bethlen.

Alipirea la naționalitatea lor până la înderătnicie a poporelor ardeleni însă este bine cunoscută acelora, cari ne-au studiat și e cunoscută nu de eri, de alaltăeri, ci foarte de mult, când naționalismul nu era așa desvôlat, ca ași. Înainte de acesta cu 100 de ani, în 1792 a apărut în Viena o carte etnografică despre poporele ardeleni, de un sas ardelen, Mihail Lebrecht, cu titlul: *Über den National-Charakter der in Siebenbürgen befindlichen Nationen*. În acestă carte se caracterisează pe scurt toate poporele ardeleni, er în introducere se fiesă caracterul comun, specific, al poporelor din Ardél. Lebrecht constată, că însușirea comună a ardelenilor este, că fie-care ține la limba și nația sa și nu este putere de a-i face să se lapede de ea. Acestă s'a dovedit în decursul secolilor, cât timp au trăit poporele ardeleni la olaltă; românul a fost și este vecin cu sasul, vecin cu ungurul dar pentru aceea nici unul nu s'a lăpădat de nația sa. Acestă însușire este dora mai tare desvôlată la români dintre toate poporele. Alipirea de naționalitatea și limba sa cu tărie neînfrântă este una dintre virtuțile poporului român. Și totuși șovinismul a cugetat, și cugetă că ne vom magiarisa ușor. Decepție amarnică!

De la șovinism de giaba așteptăm să studieze caracterul nostru național, — el orbe și orb va rămâne, până se va stinge de pe fața pământului; ar trebui însă să-și facă din caracterul național al poporelor patriei obiect de studiu politicii și bărbații de stat serioși magiari, când apoi s'ar pute convinge fie-care, că noi de limba și obiceiurile noastre naționale nici odată nu ne lăpădam, dar s'ar convinge și despre iubirea de patrie, despre patriotismul poporului nostru și ar înceta de-a ne mai numi fără motiv trădători de patrie.

Proiecte de legi. „P. Lloyd” aduce scirea, că călătoria de Sâmbătă a prim-ministrului Dr. Wekerle la Viena stă în le-

FOIȚA.

Flori și buruieni.

Novelă de Ilarie Chendi.

(Urmare.)

— „Da, esti un demon mic, Dômnă mea, respunse Ghița, voies că scapă de munca neplăcută a sărutării, e de admirat tactica ce ai observat la croirea carierei mele. Multe lucruri bune se pun la cale sub mantia dragostei!”

— O, dela balul la care te-am îndrăgit, erai jurist tiner și cel mai nostim între ai D-tale — din momentul acela mi-am propus să te abat cu totă influința mea dela cariera juridică, pentru trupul svelt să potrivea uniforma strălucitoare, numai așa îmi puteai fi idealul meu. O, nu mi poți crede cum îmi ticăia inima, când te-am vădut apoi ca voluntar. Și acum — o acum când îmi vâd visul realizat inima stă se sdrobescă în bietul meu piept!...

Glasul ei se înduioșă, deveni dulceag și plângăcios, er Ghița, care se juca cu

mâna ei drăpă plecându-se respectuos i-o sărută cu căldură.

— Ai binevoit a descrie fazele prin cari am trecut până acum, permite-mi ași spune, că D-ta ai fost steaua fericirii mele, D-ta ai fost ângerul meu păzitor, care cu planuri și cu toate mi-ai întins mână de ajutor. Anii câpi am stat la facultate ar fi fost pentru mine o catenă nesfârșită de chinuri sufletesci, dacă nu aș fi avut pe ângerul acesta — căci părinții mei erau răi, nepricepători, mai mărginiți ca animalele... o, scârbă și pudore mă cuprinde cugetând la ei!

„Deobligământul meu moral față cu acest ânger paznic e atât de imens, încât m'a împins a satisface fără șovăire tuturor dorințelor. Și ce a fost mai ușor, decât a mă aplica la cariera militară, cum pot fi mai independent, cum pot fi mai mult în apropierea D-tale decât în vestmintele aceste. — O, nu am cuvinte destule să-mi exprim mulțămirea...”

— „Mă rog, Ghița dragă, nici o mulțămire, toate le-am făcut din amorul cel infinit ce ți'l păstrez. Amor, amor... dar dumneșieșc în inimi nobile, fericiti cei cel simt, blăstăm asupra părinților, cari își vând fe-

tele bărbaților cari nu știu iubi... Dar, lăsam trecutul iubite, prezentul e al nostru și acesta s'el folosim...”

Din ochii ei scânteia patima, și dornică întinse brațele moi și voluptoase spre a îmbrățișa cu pasiune gâtul șublocotenentului.

Ghița închidând ochii respunse la sărutările ei pătimașe...

O iubire, iubire... câtă deosebire între iubire și iubire!

În odaie se făcu tot mai întunec — înserase de abinele și în grădina Dômnăi Jolanca își plecau vițele și garofele somnorose capetele. O bôre lină ce adia desăcu perdele dela ferăstră, timidiți amanți se ridicară repede de pe canapea.

— „E sêră iubito, plec... dar...”

— „Ce ai Ghița!” îl întrebă Jolanca.

— „În clubul ofițerilor ași nn mă voi pute duce, continuă el.

— „Ah, ertă dragă, uitasem dăse Jolanca scoțind din măsută un tenc de bani de hârtie. „Tine iubite și nu rămâne dela club”, — urmă apoi îndoiușându-se — „dar se nu uși de iubita D-tale Jolanca.

„Ângerul meu!” șopti el, sărutându-i încă odată mâna, apoi eși vesel prin ușa

cea către grădină în coridor și din coridor coborî tipil pe scară în grădină pentru de dispăre în umbra pomilor.

Dna Jolanca repăși în odaie, trase perdelele și după ce făcu altă toaletă eși... Sfârșise de a ceti „Paraziții” lui Dela Vrancea.

Trecuseră vre-o două săptămâni de când cu „Paraziții”. Ofițerul Ghița Largu nu mai era silit a veni pe căi lăaturalnice în vizită la Dômnă Jolanca, ci avea acum intrare liberă, ba mai mult, Dômnă! făcuse văr!

— „Nô se pôte, e cu penteni”, dăse ad vocatul, când îi spuse dômnă că i-a sosit un văr în oraș, care va întra în familie „e den secta cea mai meserabilă”, adause el.

— „Mon cher, Jolanca ta doresee, se ruga dômnă și'l mângăia cu mâna pe bărbia cea môle.

— „Nô se pôte, mă abați dela prencepi!” respunse el încrunțându-și sprâncenele.

(Va urma.)

gătură cu decisiunea preafaltă a Maj. Sale, care va urma în curând, în cestiunea proiectului de lege pentru căsătoria civilă. În clubul partidei liberale, serie „P. Lloyd“, a fost Sămbătă dispoziție veselă, fiindcă s'a răspândit vestea, că decisiunea Maj. Sale va fi favorabilă. Va să zică faimosul proiect nu preste mult va deveni lege.

Un alt proiect care a fost aprobat de consiliul de ministrii, este proiectul de lege pentru întruniri și adunări populare. În el se dispune între altele, că la adunările populare nu pot lua parte, decât cetățeni ungari.

Sântirea bisericii din Alba-Iulia.

— Raport special. —

Sunt momente mărețe și sărbătorești sub impresiunea cărora scriu acest raport. Sunt momente rari, în cari condeiul istoric lasă ca moștenire sântă generațiunilor viitoare amintiri despre acte mari, isvorite din evlavie drept credinciosului popor românesc.

Poporul, care se simte mare, nobil și are puternică credință în trăinicia sa, își ridică monumente, cari să rămână în istoria vieții lui pentru urmași o povestire vie a virtuților sale; ăer poporul, care, după-ce dintele timpului a ros acele monumente, le înosece, dovedesce, că puterea de viață trăsece în sinul seu, dovedesce, că s'a făcut vrednic de bravii sei înaintași.

Impodobiți cu înalta virtute a evlaviei creștine și conduși de spiritul înaintării și conservării nămolului românesc, poporul drept credincios din Alba-Iulia a ridicat încă în anul 1793 o frumoasă biserică, o biserică monument. Dintele timpului însă a ros fără de vreme la esistența ei, așa încât în anii din urmă s'a ivit necesitatea reparării radicale și cu toate că mijlocele pentru a se ajunge scopul sânt, erau prea modeste, belgrădenii, având înaintea ochilor realizarea scopului sânt s'au pus pe lucru și sub hărnicia și înțelepciunea actualului administrator protopopesc și totdeauna paroch în parochia din oraș, și-au văcut cu ochii implinit actul muncii lor. Mai trebuia ca acel locaș, înălțat pentru cultul lui Dumnezeu și propoveduirea evangheliei să se și sântescă.

Escelenția Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul n'a pregetat a lua în dréptă considerațiune dorința credincioșilor și Sămbătă dimineața la 8 ore a plecat cu trenul din Sibiu, însoțit de o înaltă și numărösă suită la Alba-Iulia, la vechia noastră metropolă.

Ca un copil răsfățat alérgă trenul prin regiunile Târnavelor, cu prea mare iutélă te duce el prin romanticele și mănósele văi ale acestor riuri, cu prea mare iutélă părăsesce câmpul libertății, ca să te ducă pe valea Mureșului, alérgă și el cu dorul fierbinte al călătorilor, ca să-i pună mai curând în pozițiune a admira privelisea mărétă, ce o desfășură munții apuseni, a căror văi și piscuri ne amintesc faptele de vitejie ale românilor, fapte mari și gloriose, care eterne vor rămâne în istoria poporului român, eterne ca ei, ca munții apuseni.

În mijlocul acestor regiuni plăcute, în inima Ardélului se ridică măreț și măiestos orașul Alba-Iulia, loc sânt pentru poporul românesc. Cu cât te apropii mai mult de acest oraș, cu atâta și se relevă mai puternic în memorie paginile gloriose ale amintirilor istorice de sub Mihai Vitézul, carele, deși pe o scurtă durată, a sciut să unescă sub sceptrul său pe toți românii. Mărețe și sărbătorești amintiri, sântite prin virtuțile nobile și înalte ale vrednicilor prelați români ai vechii noastre metropolii-reamintirea voastră nu se póte face decât cu capul descoperit și cu inima înălțată...!

Dar să rămânem la present. Trenul auză și se opresce. Escel. Sa și numărösă

asistență descalecă. Un „ura“ puternic însoțit de necurmăte strigăte de „se trăiască“ isvorește din pepturile a preste două mii de români, veniți unii din întâmplare, dar partea cea mai mare anume, ca să întâmpine pe bunul arhieru. Locul spațios al gărei îndesuit, dar ordine esemplară. Drept în față sta preoțimea tractuală, numărösii advocați, învățătorii, deputațiunile bisericesti și politice și nespuse de multă lume aștepta momentul de bineventare.

Părintele administrator pășesce și ține următoarea vorbire pētrundătoare:

Escelenția Voastră! Înalt P. S. D. Arhiepiscop și Metropolit!

Iubirea nețermurită ce o avem față de înalta persoană a Escelenției Tale, — alipirea neclătită ce o nutrim față de capul santei noastre biserici — ne a întrunit ca să Te salutăm sărbătorește la intrarea în orașul vechi metropolii ortodoxe-române.

Înaintașii nostri au ridicat un altariu — unde de o sută de ani s'a propoveduit principiile evanghelice și adevărurile eterne — dreptatea și adevărul. —

Acel altariu renovat așteptă pe arhieru iubit ca să ni-l predea curat, ca să-i dea binecuvântarea pentru de a continua pe urmele apostolilor, răspândind la poporul nostru cultura minții și a inimei, și făcându-l capace de a-și pricepe chemarea pe pământ.

O nouă pagină se adaugă la istoria noastră în cursul acestor zile.

La 1793 biserica noastră năpăstuită, religiunea noastră tolerată, limba noastră în fașa desvoltărei.

Ați biserica noastră egal îndreptătită, limba noastră declarată de soră dulce a limbilor neolatine, — și metropolia noastră restaurată.

Poporul nostru ați se mândresce cu un arhieru împodobit cu toate virtuțile apostolilor, cu bărbatul chemat, cu păstoriul zelos, care sufletul și pune pentru turma sa.

Vină deci iubit mire al bisericii noastre, vină și veți poporul și preoțimea, care te iubesc și așteptă cu dor, — vină și încuragiază pe cei cărunți, mângăie pe cei slabi și întăresce pe cei ce vor să lucre cu puteri oțelite pentru salutea bisericii.

Vină, și ne dă binecuvântarea arhipăstorscă, ca să continuăm munca păcii, să continuăm a lucra pentru păstrarea intactă a religiunii și a limbii noastre.

Vină între fii, cari te iubesc și preamăresc — și toți îți vor fi recunoscători pentru distincțiunea, ce le-o faci ați, cercetându-i și onorându-i prin înalta-Ți presentă.

Din inimă caldă și sinceră, — din dragoste nefățără, în numele parochiei protopresbiterale și al tractului ce am onore al conduce Ți dic: „Bine ai venit.“

„Să trăiască Escelenția Sa metropolitul și arhiepiscopul nostru iubit Miron Romanul.“

La acesta vorbire răspunse Escelenția Sa în termini de tot măgulitori. A fost o dorință a inimei mele, a dis între altele Escelenția Sa, ca să cercetez aceste locuri pline de amintiri istorice, să viu în mijlocul dreptcredincioșilor mei fii sufletesci din vechia noastră metropolă, despre care făcu amintire On. D. administrator. Am simțit o mare bucurie, că mi se dă ocaziune să ved manifestat simțul de pietate și fapte nobile creștinesci al fiilor mei sufletesci, pentru săvârșirea cărora Ve îndemn spre binele și prosperarea bisericii noastre și a scumpei noastre națiuni și patrii. Apoi Escelenția se recomandă bună-i voințe a preoțimei tractuale. Uralele de „să trăiască“ erau nesfârșite.

După acestea salută pe Escelenția Sa primariul orașului dl Novák, care prin cuvinte binesimțite împărțăși Escelenției Sale bucuria locuitorilor acestui oraș, de a pute salută pe Escelenția Sa, simțindu-se preonorati prin presentă Escelenției Sale. Urmă apoi presentarea deputațiunilor Deputațiunea bisericii gr. cat. fu condusă de P. On. D. protopop Micu. Escelenția Sa se întrețină cu toți, ce i presentăți, apoi suindu-se în trăsură îl urmă imposantul convoiu de preste 60 trăsură și popor, care alerga din toate părțile.

La locuința d-lui administrator, casă nouă și frumoasă, împodobită cu frunze de stejar verzi, ca peptul verde al românului, descălecă Escelenția Sa și imediat primă visita primariului orașului, a comitetului parochial, condus de harnicul episcop Ioan Cirlea, a comitetului protopresb. și a preoțimei tractuale. La bineventările căldurose ale tuturor conducătorilor deputațiunilor răspunse Escelenția Sa prin cuvinte adevărat părintesci, îmbărbătând pre toți la fapte bune, la progres în toate afacerile noastre bisericesti și naționale. Comitetului parochial îi exprimă Escel. Sa mulțămirea, căci în timp așa de scurt a realizat lucruri atât de frumoase, precum este repararea bisericii și ridicarea casei parochiale; ăer cu preoțimea tractuală se întrețină Escelenția Sa rënd, pe rënd, după cum fie-carele a fost prezentat.

La 6 ore s'era clopotele dela biserica noastră din suburbiu anunțau începerea serviciului divin. Credincioșii din această parochie acceptară pe Escelenția Sa înaintea bisericii, purtând luminări mari de ceră. Preotul local dl Florian Rusan bineventă pe Escelenția Sa, oferindu-i sânta evangeliă și sânta cruce, apoi prin o vorbire căldurosă manifestă Escelenției Sale sentimentele de iubire și alipire ale credincioșilor către bunul nostru arhieru și exprimă bucuria, ce o simțesc acești fii sufletesci. După ce Escelenția Sa le răspunse prin cuvinte adevărat părintesci, se începu serviciul divin. În decursul serviciului, la cetirea antifonelor Escelenția Sa miru pe fiecare credincios. Era în adevăr de admirat răbdarea arhierului, până-ce pecetlui credința curată și darul sântului duh pe fruntea fiecărui creștin mare fiind mulțimea celor ce au participat la acest serviciu. După săvârșirea vecerniei, litiei și utreniei în sunetul clopotelor și urmat de o mare mulțime Escelenția Sa se reintorse la locuință.

Duminecă dimineața s'orele strălucă cu mai multă dulcétă pentru belgrădeni. O mișcare mare era spre locuința protopresbiterului. Se aduna înțeligența, preoțimea și învățătorimea, curgea poporul din toate părțile să petrecă în procesiune pe Escelenția Sa la biserica din oraș. Procesiunea a fost imposantă. Tot orașul era în picior, toți se adunau din toate părțile să participe la această di de bucurie, de care părea a se învrednici însuși cerul, fiind timpul dulce și frumos. În sunetul clopotelor ajunse procesiunea la ușa bisericii unde se începe serviciul divin. Curtea bisericii era îndesuită, strada era plină de lume. La acest solemn serviciu dumnezeesc a onorat biserica noastră între alte delegațiuni, corpul ofiteresc în frunte cu comandantul fortăreții. Soldații de român au fost toți comandați și au venit la biserică în sunetul muzicii.

E frumos serviciul divin după ritul bisericii noastre, e impunătoru, când se face de singuraticii preoți, dar când ai fericirea a asista la serviciul săvârșit de către Escelenția Sa, esti transportat în regiuni ceresci, toți cei presentă rămăseră încantați de pompa și solemnitatea sărbării și de steritatea arhierului.

După ocotirea de 3 ori a bisericii și cetirea a trei evanghelii se făcu

sântirea și stropirea cu apă sântită, se aședară apoi santele môte și se făcu pregătirea prestolului și după sântirea lui Escelenția Sa cu figura maiestösă apără în mijlocul bisericii și ținu o clasică vorbire, o pastorală arhierescă, din care am putut nota următoarele:

După desasterele, ce a avut să le îndure în decurs de 200 de ani sânta noastră biserică, ne-am văcut reinălțată metropolia noastră ort. rom. Simt o deosebită plăcere, că mă aflu în vechia noastră metropolă, în residența de pie memoră a metropoliților ortodocși români, ale căror virtuți istoria le povestesc din generațiune în generațiune. Cu inima dulce, cu cuget curat am venit în mijlocul dreptcredinciosului meu popor, pentru a-l îmbărbăta și mai departe la fapte mari și bune, în mijlocul credinciosului meu popor, care cu toate furtunile, ce s'au descărcat asupra acestei biserici, a sciut să o apere și să o scutescă în decursul sutei de ani, de când ea a fost zidită. După-ce cu ajutorul lui Dumnezeu am putut săvârși și actul sântirei, reclamat prin repararea din temelie a bisericii, cade-se a ve pune la inimă și a ve reîmprospăta în liniamente generale următoarele 4 virtuți, care să caracterizeze pe dreptcredinciosul meu popor: Stăruința în credința străbună să fie cea dintău datorința a fiilor mei, căci în puterea acestei credințe vom afla mântuirea vecinică, în puterea acestei credințe se consolidăză nămolul nostru, căci biserica noastră națională este. Acesta virtute, acesta datorința trebeu indeplinită cu scumpătate, reclame ea cele mai mari jertfe; pentru credința străbună să fim gata totdeauna a ne jertfi viața. Îndeplinirea acestei datorințe nu invólă în sine însă ca să nu trăim în bună înțelegere cu celelalte confesiuni, interesul creștinătății și al religiosității și interesele nămolului nostru o reclamă acesta. — În aceste momente sărbătorești să ne aducem aminte de capul statului de Maiestatea Sa prea bunul nostru împărat și rege, dela carele avem totul până la stadiul, în care suntem. Romanul a fost totdeauna loial, loialitatea lui față de tron și casa domnitoare au rămas proverbială. Acesta virtute să o cultivăm cu scumpătate și pe viitoriu. — Prosperarea patriei depinde dela ordinea socială în stat și dela implinirea datorinței cetățenilor. Românul a fost totdeauna omul ordinei și a implinit cu scumpătate datorințele cetățenesci. Una dintre cele mai înalte virtuți esre iubirea deapropelului, ea este și caracteristica românului. Dela acesta iubire condiționeză mult desvoltarea națională și desvoltarea statului, pentru că numai iubind-se naționalitățile împreună se pot realiza lucrurile mari: consolidarea patriei și prosperarea naționalităților pe toate terele și cu acesta și prosperarea statului.

Teminând cu acesta partea sântirei actului santei biserici, mulțămesc dreptcredinciosului popor, că s'a prezentat în număr așa de însemnat, mulțămesc domnilor de confesiuni streine și de diferite stări, că prin presentă lor au înălțat actul sărbătoreesc și îi invit pe toți a asista la sânta liturgie, Cu urale puternice de „să trăiască“ a fost primit cuvântul arhieresc.

După vorbirea, care încăldă inimile până la lacrimi Escelenția Sa predeceșed. comit. documentul despre sântire, care se ceti în auzul tuturor și apoi se începu sânta liturgie. Răspunsurile liturgice le esecută cu multă precisiune și succes corul din comuna Lancrăm, condus de părintele Blaga, ăer cântările de strană le esecutură presb Isaia Popa și Irimie Iliescu. În decursul serviciului divin s'a chirotonit întru diacon clerical abs. I. Șerbu din Poiana și întru presbiter diaconul N. Savu din Feldiôra,

Acum se începă și lucrul cel mai greu și obositoriu: botezarea cu apă sântită la ușa bisericii. O imensă lume de oameni, de diferite confesiuni și stări, români și streini se îndesăuă ca să fie botezat de mâna arhierelui așa încât două ore dură săvârșirea acestui act. Cu adevărat admira lumea bărbăția și răbdarea Escelenției Sale. Serviciul divin se începă la 1/2 9 ore și se termină abia la 2 1/2 ore. La acest serviciu a pontificat Escelenția Sa asistat de Preacuvioșii Lor: Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit vicariu arhier., Nicanor Frateșiu, protosinel, asesor cons.; P. O. DD.: Ioan Papiu, protopresb.; Zacharia Boiu, asesor consist.; Mateiu Voileanu, asesor consist.; Nicolau Ivan, adm. protopr.; Dr. Remus Roșca, protodioc., secret. consist.; apoi Serg. Medean, L. Cuturean, N. Cado, Proc. Costea, D. Truța, George Muncuș, Alec. Neagoe, Ioan Neagoe, Fl. Rusan, N. Cadariu, și A. Frâncu, toți presbiteri.

După ceremonia religioasă primi Escelenția Sa visita vicariului episcopesc romano-cat., fiind Escelenția Sa episcopul rom.-cat. dus la băi, — și a decanului reformat, a corpului ofiteresc, a presidentului de tribunal, a altor delegațiuni; învățătorii s'au prezentat în corpore la Escelenția Sa.

După toate acestea se începă banchetul în spațioasă sală a hotelului din piață. Preste 100 de persoane au participat la acest bogat banchet, arangiat cu mult gust. Șirul toastelor l' deschise Escelenția Sa, ridicând paharul în sănătatea Maj Sale monarhului nostru, sub a cărui domnire biserică noastră a căpătat tot ce are până acuma. Dl administrator al tractului N. Ivan toastă pentru Escelenția Sa bunul nostru arhieru, care n'a pregetat a da ocaziune la astfel de zile sârbătorești și care totdeauna cu zel neobosit lucră pentru interesele biserice și națiunei. Ilustrit. Sa dl vicariu și archimandrit Dr. Ilar. Pușcariu toastă pentru autoritățile politice și pentru prosperarea orașului Alba-Iulia; Escelenția Sa I. P. S. D. arhieriscop și metropolit vorbi în al doilea toast despre concordia și pacea confesională; P. O. D. Zaharia Boiu dezvoltă tema despre misiunea armatei, vorbi despre virtuțile armatei noastre și închină paharul pentru dânsa; Il. Sa vicariul episcop. romano-catolic Fabian răspunse la toastul Escel. Sale, vorbind despre puterea iubirii creștinești; dl primariu Florescu schiță activitatea administrat. Ivan, pentru care și ridică paharul; dl Isekutz reprezentantul orașului mulțami la toastul Il. S. Dr. Pușcariu; dl maior Altrăspunse în numele oștei, dorind pacea și armonia între cetățeni și soldați, cari în timpuri grele și vor sci face datorința totdeauna pentru tron și patrie; dl F. Rusan arată activitatea, ce o desfășurată dl archimandrit atât pe teren bisericesc și scolaru, cât și ca vice-presedinte al Asociațiunei Transilvane și ridică paharul în sănătatea dlui archimandrit și vicariu arhieriscopesc. Domnul Zevedeu Murășan pentru învățătorime și goli paharul în sănătatea conducătorului ei, a dlui M. Voileanu, dl adv. Munteanu vorbi în numele tractului și mulțami Escelenției Sale pentru bucuria, de care i-a făcut părtași; dl Ioan Broju vorbi despre importanța biserice, arată că prin reînnoirea acestei biserice poporul belgradean a cunoscut intențiunile străbunilor și s'au dovedit vrednici de scumpa moștenire, ce le-a lăsat, închină pentru popor; dl adv. și dir. instit. „Iulia“, Velican vorbi pentru cler, care și de astădată s'a dovedit la culmea chemării sale, cu un astfel de cler putem priv mândrii la viitoru. Multă însuflețireia provocat la banchet și capela lui Coca prin piesele românesce, pe cari le-a executat cu mare dibăcie. Stimabilile

dame și gentilele damicele au îmbogățit cu prezența lor galeria salei.

Terminându-se și bogata masă, spre sâra Escelenția Sa însoțit de dl administrator și de mai mulți membri ai suitei a făcut vizite la familiile fruntașe.

Drept semn de mulțămire pentru bunăvoința și ospitalitatea, ce au arătat familiile fruntașe către oșpeții si-bieni, cari au însoțit pe Escelenția Sa la acest act solem, dl administrator dete o cină, la care invită pe toți capii de familie din preună cu oșpeții ce i-au avut. Au luat parte dimpreună cu Escelenția Sa I. P. S. D. arhieriscop și metropolit, din Sibiu: Preacuv. Lor Dr. Ilarion Pușcariu și Nicanor Frateș; d-nii: Parteniu Cosma, dir. institutului „Albina“; Ioan Papiu, protopresb.; Z. Boiu, asesor consist.; Mateiu Voileanu, ases. consist.; Dr. Remus Roșca, secret. consist.; Isaia Popa, presb. în Ocna; Demetriu Câmpian, archiv. consist.; Ioan Broju, colaborator la „Telegr. rom.“; — din Alba-Iulia: d-nii Velican, adv.; Fulea, adv.; Barbu, adv.; Muntean adv.; Ioan Cirlea, mare propr.; Petru Cirlea, neguțătoriu; Iosif Cirlea, mare proprietariu; Publiu Rozor, prim-curator; Florian Rusan, presbiter; din afară: Sergiu Median, presb.; George Muncuș, presb.; Cuturean, presb.; Florescu, mare proprietariu. Cu această ocaziune dl administrator protopopesc N. Ivan și dl președinte al comitetului Ioan Cirlea, au mulțamit în termeni călduroși Escelenției Sale pentru bucuria, ce o a procurat românilor din Alba-Iulia prin înaltai prezență în mijlocul lor, a mulțamit pentru liniștea sufletescă, ce li-o a procurat prin sântirea locașului dumnezeesc. Escelenția Sa le mulțamă de buna primire, ce o a întâmpinat în toate părțile, îi asigură despre părintesca Sa îngrijire și special însărcină pe președintele comitetului, ca în o sedință a comitetului să-i împărtășească înalta Sa mulțămire pentru frumoșele lucrări, ce le-a prestat până acum.

Cu acesta s'a încheiat și partea socială a sântirii biserice, căci în dimineața zilei următoare, Luni, Escelenția Sa și cu numărătoșii săi, însoțit de un șir lung de trăsură s'a depărtat din Alba Iulia.

Prezența Escelenției Sale în vechea noastră metropolă va rămâne un act istoric. Primirea imposantă, solemnitatea procesiunilor, pompa serviciului divin și celelalte sârbători neuitate vor rămâne Bălgrădenii și au văduț încoronată opera muncii lor. Fie ca această sârbare să rămână un puternic impuls, ca și în viitoru fi dreptcredincioși ai acestui istoric oraș să emuleze în fapte bune creștinești, să emuleze întru propagarea religioșității și întru conservarea limbei și naționalității lor, căci aceste virtuți, după cum a accentuat bunul arhieru, trebuie să fie caracteristice în dezvoltarea noastră. Biserica tot deuna îi va ocroti, ocrotind și ei lăcașul sânt dumnezeesc. X.

Noutăți.

Personalia. Escelenția Sa, I. P. S. D. arhieriscop și metropolit Miron Romanul s'a rentors dela Alba-Iulia eri cu trenul dela amădi. —

Societatea română de lectură din Sibiu, reocupându-și spațiosul seu cuartir de iarnă în casele institutului „Albina“, a început sezonul prin o convenire socială, cu cină comună și dans, foarte bine cercetată, arangiată de comisiunea instituită special pentru petreceri.

Petrecerea a fost foarte animată și veselă; după cină s'au cântat mai multe melodii românesce de corul domnișorelor și tinerilor, ceea ce a mărit veselia. Jocul a durat până după trei ore de dimineță; jocurile românesce, precum romana, ardelena,

sârba ș. a. s'au dansat cu deosebită vioiciune.

Arangierea bună este meritul comisiunii pentru petreceri, ai cărei membri sunt d-nii: Dr. O. Rusu, Dr. C. Diaconovici, C. Aiser, Nic. Șuluț și O. Tilea.

Precum suntem informați, atari conveniri se vor arangia mai multe în decursul anului pentru distragerea membrilor societății și a familiilor acelorora.

Taksa de membru este 6 fl. pe an. — Insinuările se fac la secretariul societății Dr. Rusu.

* * *

Pituc și-a ajuns scopul. Precum scriu foile magiare, Pituc a fost ales de învățător la o școală de-a orașului Arad. Acesta e respalata pentru că a calumniat pe episcopul său și pe români. Dar ca să se pōtă susține în postul său câștigat, trebuie să mērgă mai departe pe calea apucată, trebuie să mai scorească din când în când la minciuni sensaționale despre români. Așa să câștigă la noi merite. Pituc pōte fi mulțamit, căci acum e numărat între cei mai mari patrioți.

* * *

Cas de mōrte. Dela pōlele Paringului ni se scrie, că în 6/18 Septembrie a repausat în Petroșeni vrednicul bărbat Avram Brândușa, comerciant și proprietar în Petroșeni, în etate de 49 ani, lăsând în do-lu 4 copii, doi băieți și două fete. Reposatul a fost un om activ și harnic. El și-a adunat prin diligența sa o avere frumoasă; apoi fiind un bun român și-a câștigat stima generală a conaționalilor sei și pentru atitudinea sa esemplară era mult prețuit și de streinii din acele părți. El a ajutat, scrie corespondentul, totdeauna cauza națională cu cuvântul și cu fapta, în special biserica și școala. Stima și iubirea de care s'a bucurat repausatul se vede și de acolo, că la înmormântarea lui, s'evârșită în 8/20 Septembrie s'a adunat o mulțime de oameni, rudeni, amici și cunoscuți, cum rar s'a văduț în acele părți. Serviciul funebrel a fost celebrat de dl adm. prot. Avram Stanca, cu asistență de trei preoți. Frumoșă cuvântare funebrelă, rostită de dl adm. protopresbiteral, a stors lacrimi dela ascultători. „Reposatul, scrie mai departe corespondentul nostru, a fost membru activ în comitetul și sinodul protopresbiteral, membru al Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român, membru în congregațiunea comitatensă, președintele societății meseriașilor, apoi un bun fiu al națiunii, amic al concetățenilor, mare spriginitor al sâracilor, orfanilor și văduvelor, înfocat iubitor al religiunei, sale și un părinte bun. Perderea familiei este și a noastră pentru-că cu toții am pierdut un model de bărbat.“

* * *

Alegere de învățător. Din Cenadul ung. ni se scrie, că acolo a fost ales de învățător cu unanimitate dl Terențiu Luțai. Alegerea a fost condusă cu mult tact de P. O. D. protopresbiter Moise Bocșan.

* * *

Nu scyi rumunyește. În „Gaz. Trans.“ cetim: Nicolae Jugănaru din Turcheș s'a dus săptămēna trecută la stațiunea telegrafică din Timișul de jos să expedize o depeșă unui neguțător din Selisce, lângă Sibiu Funcționarul dela biroul telegrafic i-a dis, să facă depeșă unguresce, pentru că el „nu sty rumunyește“. — „Eunu sciu unguresc, domnule“ i-a răspuns românul. — „Dacă nu styi nu putyē telegrafa“, a fost răspunsul funcționarului „inteligent“, care nu vrē să scie că e dator să primescă telegrame în toate limbile. Nu scim, ce-a mai făcut Românul, dar îl sfătuim, că dacă n'a făcut arătare până acuma la direcțiunea postelor și telegrafelor, să o facă imediat în contra acestui funcționar, care abuzează astfel de poziția sa. Am ajuns ca și funcționariși din localitățile cele mai obscure să-și bată joc de drepturile și interesele publicului român; și apoi tot se mai laudă Unguri cu „egalitatea de drept!“ Halal de-o astfel de tractare egală!

* * *

Alegere de episcopi. Precum se anunță la 30 Octobrie a. c. probabil se va ține sinodul gr. or. sârbesc la Carloveș, pentru de a alege doi episcopi: pentru episcopia din Buda și Bacica.

* * *

Pompei grecesc. Din Atena se scrie, că la localitatea Thoricos, de lângă riul Laurion în Grecia, făcându-se nește săpături, s'a descoperit un oraș din anticitate, acoperit cu un strat de pământ gros. S'au descoperit mai multe case întregi și o stradă, ca în Pompei.

Logodnă. D-șora Maria Mușlea, fiica învățătorului dela școlele centrale rom. gr. or. din Brașov, Candid Mușlea, s'a logodit în 11/23 Septembrie cu dl Ioan Murăroiu funcționar la „Albina“.

Raportul camerei de comerț și de industrie din Brașov.

(Urmare).

În dezvoltarea din timpul mai nou însă nu e de ajuns pentru o mare parte din industriașii mici numai organizațiunea formală, fie ca asociațiunea industrială fie ca asociațiunea meseriașilor în corporațiunea industrială. Aci trebuie să intervină asociațiunile cu caracter de câștig și de economie. Și în această privință încă n'avem de raportat mul-pentru anul 1892. Cu toate acestea anul expirat a fost întru atâta remarcabil, că asociațiunea industrială de magazin înființată în Brașov la inițiativa înaltului Ministeriu de comerț cu conlucrarea Camerei, și-a început activitatea în primăvara anului 1892 sub firma: „Asociațiunea de magazin din Brașov, cu responsabilitate limitată“. Trebuie să constatăm, că o parte însemnată a cercurilor participante se pōtă respingător și în așteptare față de această instituțiune ba în parte chiar cu dușmănie și ură. De aici provine, că deschiderea de debușuri nouē este împreună cu atâtea greutăți, mai cu sēmă și prin aceea, că piața română lipsește așa dicend cu totul și preste această în urma etensiunei celei mari, ce a luat-o ađi darea de credite la cumpărători, asociațiunea are o pozițiune grea în organizațiunea ei actuală. Greutățile începutului sunt tot-mai foarte mari și se recere o muncă neobosită și cu abnegațiune din partea tuturor cercurilor îndreptățite și participătore, pentru ca să le învingă cu succes. A prevesti ađi, că ore această instituțiune se va putea sau nu susține, încă nu este cu puțință din cauza scurtimei timpului, de când și-a început activitatea. Cu toate acestea în aceea că asociațiunea a participat și participă cu bun succes pentru membrii ei la furnisările publice, noi totuși vedem un punct de mănecare la presupunerea, că în modul acesta ea va putea învinge greutățile începutului și prin cultivarea mai activă a relațiunilor de comerț va satisface tot mai mult scopului, pentru care a fost înființată.

Ca o aparațiune bătătoare la ochi trebuie totuși să privim faptul că membrii asociațiunei nu folosesc în măsură mai mare ca până acum posibilitatea de a-și procura mijloce de nou de acțiune prin împrumuturile pe mărfurile lucrăte pentru magazin. Și tot-mai această parte a promovării industriei mici este de o importanță deosebită, eră în cercurile participanților s'a intonat todeauna în mod deosebit necesitatea de a-și procura în modul acesta credit eftin, care de cele mai multe ori apără pe meseriași de vinđări fortate. Acuma se dă și această posibilitate și totuși nu se folosesc după cuviință. În toate împrejurările această încercare de a se ajutara reciproc prin asociațiune merită de a fi promovată din toate părțile și cu adâncă mulțămire reamintim înalta bunăvoință, ce o are Escelenția Sa Domnul Ministru de comerț față de asociațiunea de magazin din Brașov.

(Va urma.)

Bibliografic.

A apărut:

Catechismul pentru învățământul religiunei dreptcredincioșe-resăritene în școlele primare. de Moise Toma. Ed. VI și se pōte procura de la librăria arhiericească din Sibiu.

Loterie

Sâmbătă în 30 Septembrie 1893.

Budapesta: 19 44 87 43 20

Nr. 693/1893

[190] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în tractul protopresbiteral Târnava, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Botez, salariu anual 400 fl. v. a. care constă din 25 jugere și 242° pământ arătoriu și cositoriu și din stola cantorală fiind postul înpreunat cu cantoralul, apoi cuartir în edificiul scôlei și grădină de legumi.

2. Boian, cu salariu anual de 300 fl. v. a. în bani, cari se solvesc în 6 rate tot la 2 luni a 50 fl., dela concurent se recere se știe bine cântările bisericesti și se se prezenteze înainte de alegere în fața locului, și petițiunea se și o instrueze cu documentele necesare în original.

3. Cucerdea română, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină, acest post e înpreunat cu greco-catolicii.

4. Heria, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și grădină de legumi.

5. Sălcud, cu salariu anual de 300 fl. care constă din 200 feldere cucuruz, prețuite în 160 fl., arânda locului scolar de 100 fl. și 40 din repartitiune.

Doritorii a ocupa aceste posturi au așterne petițiunile instruite conform legilor în vigôre subsemnatului oficiu protopresbiteral (u. p. Kükölôvâr) până la termenul indicat.

Cetateadebaltă în 1 Sept. 1893.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Târnava.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 348/1893

[184] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scôtele confesionale gr. or. din comunele mai jos semnate în protopresbiteratul Iliei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Bacea Cues și Uleș, cu salariu anual de 320 fl. și anume a) în bani gata 320 fl. din repartitiune în popor b) lemne 2 stângini c) cuartir și grădină. Aceste comune susțin un învățător ambulant și 2 scôtele adecă în Bacea și Uleș.

2. Boiul de sus cu Boiul de jos salariu anual 300 fl. 10 cr. adecă a) din camăta împrumutului de stat 39 fl. 60 cr. b) din camăta regalului de crismărit 13 fl. 50 cr. c) lemne în preț de 48 fl. d) în bucate 75 fl. e) bani gata 124 fl. cuartir și grădină.

3. Booz cu filia Târnăvița cu salariu de 300 fl. repartitiat în popor, cuartir, grădină și lemne. Ambele comune susțin la olaltă 2 scôtele cu un învățător ambulant.

4. Cărmăzănesci cu filia Denulesc cu salariu de 300 fl. și anume a) în bani gata din repartitiune 236 fl. b) din camăta împrumutului de stat 64 fl. cuartir și grădină,

5. Certejul de jos cu filia Coaja cu salariu de 300 fl. și anume a) în bani de repartitiune în popor 220 fl. 50 cr. b) din camăta împrumutului de stat 45 fl. c) din camăta regalului de crismărit 12 fl. 50 cr. d) în lemne 24 fl.

Învățătorii ales la una din aceste scôtele e datoriu să țină și prelegerile în scôla de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti: va fi obligat a cânta Dumineca și sârbătorea în strănă având a conduce cu scolarii și cântările liturgice în biserică.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la alegere în vr'o Duminecă ori sârbă-

tore la biserică spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôtele și modul pe plătire al salarelor etc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi se ascernă petițiunile lor instruite conform normelor din vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Ilia, la 26 August 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Iliei în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Avram Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 647/1893

[175] 3—3

EDICT.

Elena N. Bârsan gr. or. din Herman, care de trei ani a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat George Poenariu gr. or. din Doboli-inferiori, și pribegesc în lume fără ubicațiune cunoscută, în sensul rezoluțiunei consistoriale dto 10 August a c. Nr. 4853 B., se citează prin acesta, ca în termen de șese luni dela prima publicare a acestui edict în „Telegraful Român” se se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu protopresbiteral, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul matrimonial, intentat de cătră bărbatul ei în contra ei.

Brașov, 30 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului.

Ioan Petric,
protopresb.

Nr. 515/893

[191] 2—3

EDICT.

George Fara, din comuna Mercurea, carele de 4 ani trecuți a părăsit pe legiuita sa soție Maria Ioan Dragomir din Apoldul-superior, fără a se ști ubicațiunea lui prezentă, — cu încuviințarea Veneratului Consistoriu Archiepescan din 10 August a. c. Nr. 3258 — se citează, a se prezenta înaintea subsemnatului presidiu al scaunului protopresbiteral în termen de șase luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul matrimonial intentat de soția sa se va pertracta și decide și în absența lui.

Mercurea, la 10 Septembrie 1893.
Presidiul scaunului protopresb. gr. or. al tractului Mercurei, ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Droc,
protopres.

Nr. 483/893

[188] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”

1. Stănisă de jos și de sus, cu salariu anual de 300 fl. Salariul se solvesce: 250 fl. din repartitiune și 50 fl. (sunt computați) din venitul cantoral.

2. Tomnatecul de jos și de sus, cu salariul anual de 300 fl. și cuartir Salariul se solvesce 200 fl. din repartitiune și 100 fl. din cassa bisericii.

Concurenții au a-și ascerne cerele instruite conform normelor din vigôre la subsemnatul oficiu protopresb.

Brad, la 3 Septembrie, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărandului.

Vasiliu Dămian,
protopresb.

Nr. 376/1893

[183] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela scôla confesională gr. or. din comuna Rapoltu-mare, protopresbiteratul Geogiului I, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român”

Emolumentele sunt: 300 fl. v. a. salariu anual și anume 200 fl. din fondul scolar și 100 fl. din repartitiune, 16 fl. pentru conferințe și scripturistă, cuartir gratuit în edificiul scôlei, grădină scolară, și de fie-care elev un car de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ.

Învățătorii ales va fi obligat în Dumineci și sârbătore a conduce cu scolarii cântările liturgice.

Concurenții sunt poftiți ca până la alegere, se se prezenteze în vre-o Duminecă și sârbătore în biserică locală, spre a-și arăta desteritatea în cântările bisericesti.

Cererele concursuale, instruite conform legilor din vigôre, sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Oficiul protopresbiteral al tractului Geogiului I.

Hondol, 28 August, 1893.

Vasiliu Pipos,
protopresb.

Nr. 456/1893

[178] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele confesionale gr. or. române din comunele bisericesti mai jos însemnate, în protopresbiteratul Sighișorei, se publică concurs cu termenul 20 Septembrie a. c. v.

1. Criș, cu salariu anual de 300 fl. și anume: 150 fl. în bani din cassa bisericii, folosirea unei lunci în 110 fl. 4 stângini de lemne cu 40 fl. cuartir în edificiul scôlei și grădină.

2. Ferihaz, postul învățătoresc clasa I cu salariu anual de 300 fl.

3. Vidacutul român, cu salariu anual de 300 fl. și anume în bani 250 fl. din repartitiune și didactru, lemne în valoare de 50 fl. cuartir și grădină.

Informațiuni mai detaiate primesc concurenții dela subscrisul.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigôre, se vor subșterne subscrisului până la termenul susindicat.

Sighișora 27 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral. gr. or. al tractului Sighișorei.

În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Dimitrie Moldovan,
protopresbiter

Nr. 325/1893

[185] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scôtele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate în protopresb. Devei, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Găunosa cu filia Ciulpez și Cutini, salariu anual de 300 fl. în bani repartitiat în popor și 2 stângini de lemne pentru foc.

2. Leșnic cu filia Dumbrăvița, salariu anual de 300 fl. repartitiat în popor, cuartir în edificiul scôlei și 6 stângini de lemne. Învățătoriu ambulant în ambele comune

3. Popesci cu Almașul mic salariu anual de 300 fl. în bani gata, lemne pentru încălzit, cuartir în edificiul scôlei și grădină.

4. Sâncraiu, cu salariu anual de 250 fl. și anume a) din repartitiune în popor 180 fl. b) din lada comunală 70 fl.

Învățătorii ales la vre-una din aceste scôtele e datoriu să țină și prelegerile în scôla de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti: va fi obligat a cânta Dumineca și sârbătorea în strănă, având a conduce cu scolarii și cântările liturgice în biserică.

Dela reflectanții la aceste posturi se recere se se prezenteze până la alegere în vr'o Duminecă ori sârbătore la biserică spre a-și arăta des-

teritatea în cântările bisericesti, și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea acestor scôtele și modul de plătire al salarelor etc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi se așternă petițiunile lor instruite conform normelor din vigôre la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Deva, la 26 August 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Devei în conțelegere cu comitetele respective.

Avram Păcurariu,
adm. protopresb.

Nr. 869/1893.

[182] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la scôtele confesionale gr. or. din următoarele comune aparținătoare tractului protopresbiteral al Agnitei se escrie concurs cu termenul preclusiv 26 Septembrie 1893.

Emolumentele sunt:

1. Agnita, în bani gata 300 fl. cuartir liber în edificiul scôlei, lemne de foc și grădină, preferință vor avea acei concurenți, cari vor fi absolvați și cursul clerical și va avea desteritatea a instrua și conduce corul în cântările liturgice.

2. Magarei, în bani 300 fl. cuartir în edificiul scôlei, lemne de foc și grădină.

3. Prostee, în bani 300 fl. cuartir, lemne de foc, și grădină.

Concurenții la vre-unul din aceste posturi vor avea a-și așterne petițiunile lor concursuale instruite conform legilor în vigôre, la oficiul protopresbiteral până la termenul mai susindicat.

Agnita, 21 August, 1893.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral.

Sabin Piso,
protopresb.

Nr. 468/1893

[189] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scôtele din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Buceș, cu salariu anual de 250 fl. cuartir și lemne de foc prețuite în 20 fl. Salariul se solvesce din repartitiune.

2. Mesteacăn, salariu anual de 300 fl. carele se solvesce din repartitiune cu 220 fl. și din cassa bisericii cu 80 fl.

3. Pescera, salariu anual de 250 fl. și anume: a) din repartitiune 100 fl. b) din lada bisericii 30 fl. c) dela 120 familii câte 10 cupe grâu a 1 fl. face 120 fl.

4. Rovina, salariu anual de 250 fl. cuartir și lemne de foc. Salariul se solvesce 130 fl. din cassa bisericii, 120 fl. din repartitiune.

5. Șesuri, salariu anual 300 fl. și cuartir. Salariul se solvesce 200 fl. din repartitiune și 100 fl. din cassa bisericii.

6. Seliște și Trestia, salariu anual de 300 fl. cuartir, lemne și grădină scolară. Salariul se solvesce din repartitiune cu câte 150 fl. dela fie-care comună. Învățătoriu, eventual va fi ambulant.

7. Vale brad, salariu anual de 300 fl. și cuartir. Salariul se solvesce din cassa bisericii cu 150 fl. și din repartitiune cu 150 fl.

Concurenții au a-și așterne cerele instruite conform normelor din vigôre la subsemnatul oficiu protopresb.

Brad, la 26 August, 1893.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărandului.

Vasiliu Dămian,
protopresbiter.